

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/17/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3521200969
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3521200969.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a členov senátu Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Ivana Kubínyiho vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti Z.: Q., nar. XX.XX.XXXX a A., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, deti rodičov: matky Q. C. Z., nar. XX.XX.XXXX., bytom V. XXX/XX, Y., zastúpenej JUDr. Emíliou Jancovou, advokátkou so sídlom v Novom Meste nad Váhom, Holubyho 1334/2, a otca: Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX/XXX., W., zastúpeného JUDr. Alenou Arbetovou, advokátkou so sídlom v Holíči, Námestie sv. Martina 3/A, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca, o odvolaní matky a otca maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 29. septembra 2021, č.k. 8P/12/2021-114, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého Q. zo sumy 150 eur na sumu 165 eur mesačne, s účinnosťou od 01.04.2021. Výrokom II. zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú A. zo sumy 115 eur na sumu 130 eur mesačne, s účinnosťou od 01.04.2021. Výrokom III. nedoplatok na zročnom výživnom na maloletého Q. za obdobie od 01.04.2021 do 30.09.2021 vo výške 90 eur uložil otcovi zaplatiť matke, spolu s bežným výživným, v 15 eurových mesačných splátkach, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok. Výrokom IV. nedoplatok na zročnom výživnom na maloletú A. za obdobie od 01.04.2021 do 30.09.2021 vo výške 90 eur uložil otcovi zaplatiť matke, spolu s bežným výživným, v 15 eurových mesačných splátkach, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok. Týmto súd zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 04.07.2018, č.k. 8P/35/2018-18 a posledným výrokom súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 62 ods. 1 - 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine a výsledkami vykonaného dokazovania, keď mal preukázané, že návrh matky na zvýšenie výživného bol podaný dôvodne. Súd uviedol, že naposledy bolo výživné na maloleté deti upravené rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 04.07.2018, č.k. 8P/35/2018-18, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletého Q. výživným v sume 150 eur mesačne a na maloletú A. v sume 115 eur mesačne; rozsudok nadobudol právoplatnosť 31.07.2018. V tom čase matka dosahovala príjem cca 550 eur mesačne, otcov príjem bol vo výške 365 eur, resp. vo výške 672 eur netto od predchádzajúceho zamestnávateľa, kde otec skončil pracovný pomer, plus príjem vo výške 56 eur mesačne z vedľajšieho zamestnania. K zmene pomerov došlo na strane rodičov ako aj maloletých detí. Matka uzatvorila manželstvo s M. C. a pribudla jej vyživovacia povinnosť k mal. O. C., t.č. je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok vo výške 378

eur mesačne. V konaní nebolo preukázané, že by matka mala príjem z podnikateľskej činnosti a že zo strany matky bolo ukončené podnikanie účelovo. Manžel matky dosahuje priemerný príjem 844,70 eur mesačne netto. Otec detí dosiahol priemerný mesačný príjem za posledných 12 mesiacov 810 eur, z vedľajšieho zamestnania má príjem vo výške 91,24 eur mesačne. Jeho príjem sa teda oproti poslednej úprave výživného zvýšil. V domácnosti matky býva jej otec, ktorý prispieva na domácnosť 150 eur mesačne a v domácnosti otca s ním býva jeho otec, ktorý prispieva na domácnosť sumou 100 eur mesačne s tým, že pri zakupovaní stravy sa s otcom striedajú. Pokiaľ ide o náklady na domácnosť, náklady na motorové vozidlo, možno konštatovať, že tak v domácnosti matky ako aj v domácnosti otca sú tieto náklady štandardné, neprekračujúce bežné výdavky domácnosti na energie. Súd ďalej uviedol, že mal. Q. v súčasnosti navštevuje X. ročník základnej školy, mal. A. X. ročník základnej školy. Náklady na obe maloleté deti matka podrobne rozpísala, k niektorým výdavkom doložila aj doklady. Súd poznamenal, že pri zakupovaní školských potrieb pre deti, oblečenia, drogerie a pod. je nereálne, aby matka odkladala každý bloček preukazujúci vynaloženie nákladov na deti. Pokiaľ ide o výdavky maloletých detí na školské potreby, na mal. Q. vo výške 350 eur a 300 eur na mal. A., tieto sa súdu javili ako nadhodnotené, pričom súdu sa javili primerané náklady na zabezpečenie pomôcok a školských potrieb pre Q. vo výške 200 eur a pre mal. A. vo výške 150 eur mesačne. Za stravu matka deťom platí 25,60 eur Q. a 24 eur A.. Výdavky na oblečenie a obuv vo výške 80 eur mesačne na mal. Q. a 60 eur mesačne na mal. A. sa súdu javili ako primerané veku detí, aj pokiaľ ide o výdavky na lieky vo výške 20 eur mesačne. Pokiaľ ide o náklady na základnú umeleckú školu vo výške 10 eur mesačne, čo je 100 eur na školský rok na každé z detí, tieto sa súdu pri základnom poplatku za základnú umeleckú školu vo výške 40 eur javili ako neprimerané. Súd s poukazom na príjem otca, matky, ich majetkové pomery, ako aj potreby maloletých detí zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na každé z detí o 15 eur mesačne, t.j. u mal. Q. na sumu 165 eur mesačne a na mal. A. na sumu 130 eur mesačne. Súd mal za to, že pokiaľ sa k tomuto výživnému u mal. Q. pripočíta suma 70 eur mesačne ako výživné zo strany matky, suma 39,47 eur ako daňový bonus a suma 25,50 eur ako rodinné prídavky, tak potom celková suma 299,97 eur mesačne sa javí ako primeraná s poukazom na jeho výdavky, so zohľadnením príjmu otca. U mal. A. s príspevom matky sumou 50 eur mesačne, sumou 39,47 eur ako daňový bonus a sumou 25,50 eur ako rodinné prídavky, vyjde finálna suma 244,97 eur, ktorá sa taktiež javí ako primeraná s poukazom na matkou uvádzané výdavky, rovnako so zohľadnením príjmu otca. Pri určení sumy 70 eur na Q. a sumy 50 eur na A. ako výživného zo strany matky súd vychádzal z príjmu matky, ktorý je nižší v porovnaní s príjmom otca. Tento predstavuje rodičovský príspevok vo výške 378 eur mesačne, pričom matke tiež pribudla vyživovacia povinnosť. Na druhej strane nemožno túto skutočnosť v celej miere zohľadniť pri zvýšení výživného plateného otcom na ťarchu otca. Súd taktiež zohľadnil, že matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o deti, čo je určitou formou výživného na deti. Príjem otca po zaplatení výživného zostane vo výške 600 eur mesačne, z ktorého si bude hradiť svoje základné životné potreby, vrátane hypotekárneho úveru a cestovného do práce. Súd poukázal na to, že pokiaľ ide o predaj rodinného domu otcom, na ktorý matka poukazovala, zohľadnil tvrdenia otca o tom, že dom bol vo vlastníctve jeho otca, pričom peniaze z predaja tejto nehnuteľnosti boli následne poukávané v prevažnej výške na účet otca, teda starého otca maloletých detí. Rovnako bolo potrebné zohľadniť, že predaj domu bol v konečnom dôsledku realizovaný v januári 2020; kúpna cena domu nebola v takej výške, že by bolo potrebné túto zohľadniť pri určení výšky výživného. Bolo by však žiadúce, aby sa otec podieľal na mimoriadnych výdavkoch na deti po preukázaní potreby vynaloženia týchto výdavkov zo strany matky. Ide o výdavky, ktoré sú spojené s ich zdravotným stavom, napr. zakúpenie okuliarov, poplatky spojené s čelustnou ortopédiou, prípadne poplatky, ktoré sú spojené so školou a sú vo výrazne vyššej sume, napr. poplatok za školu v prírode. Nedoplatok na zročnom výživnom u každého z detí za 6 mesiacov po 15 eur mesačne, t.j. u každého dieťaťa vo výške 90 eur, súd povolil otcovi splácať u každého z detí spolu s bežným výživným po 15 eur mesačne. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil ust. § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote prostredníctvom právnych zástupcov odvolanie obaja rodičia.

3. Matka sa podaným odvolaním domáhala zmeny rozsudku súdu prvej inštancie a vyhovenia jej návrhu na zvýšenie výživného v plnom rozsahu, prípadne sa domáhala zrušenia veci a jej vrátenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zvýšenie výživného na každé z maloletých detí o 15 eur mesačne považuje za neprimerane nízke, vzhľadom na výdavky detí a ich potreby, ako aj vzhľadom na príjem otca detí. Uviedla, že v čase poslednej úpravy výživného bol príjem otca 728 eur mesačne, jeho súčasný príjem, vrátane príjmu z vedľajšej činnosti je cca 901 eur. Naopak jej príjem je oproti

predchádzajúcemu príjmu vo výške 550 eur mesačne v súčasnej dobe nižší a predstavuje iba rodičovský príspevok 378 eur mesačne. Taktiež jej pribudla vyživovacia povinnosť k mal. O.. V čase predchádzajúcej úpravy výživného mal. A. chodila do škôlky, v súčasnosti navštevuje druhú triedu základnej školy a mal. Q. chodil do X. triedy základnej školy, teraz navštevuje druhý stupeň základnej školy. Je toho názoru, že pri posudzovaní rozsahu zvýšenia výživného na deti súd uvedené okolnosti zobral do úvahy iba minimálne a nesprávne posúdil možnosti otca. Súd prvej inštancie posúdil výdavky na mal. Q. na školské potreby vo výške 350 eur a na mal. A. vo výške 300 eur za nadhodnotených, pričom ich uviedol ako mesačné, avšak ona ich uvádzala ako výdavky za školský rok. Tieto výdavky riadne zdokladovala, na žiadosť súdu podrobne rozpísala pomôcky a potreby požadované základnou školou na telocvik, výtvarnú výchovu, aj drogistické potreby do školy, ktoré deti nosia do školy priemerne raz za mesiac. Rovnako súd posúdil ako nadhodnotených náklady na ZUŠ, a to 40 eur na dieťa a 10 eur na knihy a mesačný poplatok vo výške 10 eur na dieťa. Otcovi tieto poplatky boli v základnej umeleckej škole potvrdené. Za maloletú A. otec poplatok uhradil v polovičnej výške, za Q. nie, potom poslal A. keyboard, avšak nekompletný, bez stojana, šliapacieho pedálu a bez návodu. Je toho názoru, že súd pri stanovení výšky výživného otca na deti na náklady, ktoré posúdil ako nadhodnotených, neprihliadal. Pokiaľ ide o daňový bonus, tu v období od 01.04.2021 do 30.06.2021 bol tento vo výške 23,22 eur. Až od 01.07.2021 je vo výške 39,47 eur za jedno dieťa. Ďalej uviedla, že súd nedostatočne zohľadnil jej osobnú starostlivosť o deti, keď jej deti boli zverené do osobnej starostlivosti, ona sa o deti stará po celý rok, okrem času, kedy si ich otec zoberie na víkend a určené obdobie prázdnin a sviatkov. Deťom zabezpečuje bývanie, stravovanie, obliekanie, školskú dochádzku a školské potreby, s deťmi sa učí, chodí s nimi na lekárske vyšetrenia, zabezpečuje im lieky, varí im, perie, žehlí, podporuje ich v záujmoch a pod. Pokiaľ ide o kúpu rodinného domu v k.ú. Kuklov, ktorý v skutočnosti kúpil starý otec detí (otcov otec), predal ho za cenu 15.000 eur a z ktorej sumy otcovi detí ponechal sumu 2.500 eur, už pri týchto úkonoch sú vzbudené pochybnosti o hodnovernosti údajov otca aj v iných veciach, pričom súd vychádzal z toho, že cena bola pomerne nízka, nie je potrebné zohľadňovať ju pri stanovení výšky výživného, ani nepredložiť doklady. Pokiaľ súd uviedol, že by bolo vhodné, aby sa otec podieľal na mimoriadnych výdavkoch na deti, ako napr. na okuliare, na čelustnú ortodonciu, školu v prírode a pod., otec na tieto mimoriadne výdavky reagoval tak, že keď mu ona oznámila nákup okuliarov pre mal. Q., otec jej odpísal, že má na neho výživné. Dodala, že výživné na deti upravené rozsudkom sa jej javí nízke aj z toho dôvodu, že mal. deti sú vo vývine, mal. Q. má oblečenie už ako dospelý, čo sa samozrejme prejaví aj na cene oblečenia a obuvi.

4. Otec sa podaným odvolaním domáhal zrušenia veci a jej vrátenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Bol toho názoru, že súd pri rozhodovaní o výživnom nedôsledne aplikoval ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Matka nedokázala predložiť súdu relevantné doklady na odôvodnené potreby, dokonca ani formálne. Z návrhu matky, ako aj z jej výsluchu na prvom pojednávaní vyplynulo, že matka žiadala zvýšenie výživného bez relevantného zvýšenia nákladov. Na pojednávaní matka potvrdila, že deti chodili v šk. r. 2020/2021 do školy cca 2 mesiace, nechodili na výlety, nerealizovali mimoškolskú činnosť. Jediným zvýšeným nákladom bola elektrická energia, ktorá sa vraj zvýšila o 10 eur preto, že deti mali dištančné vyučovanie. Až na základe požiadavky súdu matka doložila doklady, z ktorých minimálne tretina sú pokladničné bločky z r. 2019 a tretina z prvej polovice r. 2020. Podľa návrhu matky z marca 2021 sú náklady na Q. vo výške 166 eur mesačne a na A. vo výške 140 eur mesačne. Tieto náklady sú podľa neho takmer celé pokryté pôvodným výživným (vo výške 150 eur a 115 eur). Následne matka doložila pokladničné bloky, pričom sa nemuselo jednať reálne o náklady detí, keď bločky obsahovali ten istý tovar dlhodobej spotreby v krátkom časovom slede, ako napr. niekoľko peračiek. Naposledy matka uviedla, že náklady na mal. Q. sú vo výške cca 300 eur mesačne a na mal. A. vo výške 280 eur mesačne. Z predložených dokladov však vychádza, že náklady na mal. Q. sú vo výške 140 eur mesačne a na mal. A. 120 eur mesačne. Na mal. Q. prispieva sumou 150 eur mesačne, čo je polovica matkou uvádzaných nákladov a obdobný pomer je aj u mal. A.. Nie je preto zrejmé, v čom súd videl nedôvodnosť ponechať pôvodne určené výživné. U mal. A. bolo potrebné zároveň zohľadniť, že matke bol poskytnutý príspevok výške 104,76 eur na pokrytie nákladov prváka. V októbri 2021 bol matke okrem mesačného prídavku na dieťa a daňového bonusu vyplatený aj tzv. pandemický prídavok na dieťa, a to na každé dieťa vo výške 100 eur. Nie je pravdou, že by deťom nekupoval darčeky, rovnako ako matka aj on im kupuje oblečenie. Každému z detí zakúpil kolobežku a bicykel. Synovi kúpil X-box, spodné prádlo, fit náramok, dcére zakúpil hračky a iné. Počas prázdnin podnikajú výlety, chodili sa kúpať a synovi Q., keďže ho o to požiadal pred pojednávaním, prispel na okuliare. On má v rámci konania stále obavu, že matka sa v skutočnosti snaží hradiť prostredníctvom výživného svoje osobné náklady. Podľa jeho názoru je návrh matky na zvýšenie výživného iba odozva na to, že si dovolil požiadať o úpravu styku a súd jeho návrhu vyhovel. Ďalej poukázal na to, že matka uvádza v prípade stravy

celej domácnosti mesačné náklady vo výške 700 eur, čo predstavuje takmer celý príjem jej manžela. Okrem stravy však uhrádza hypotekárny úver, spotrebný úver, ako aj ďalšie nevyhnutné náklady na chod domácnosti. Matka pracovala ako realitný maklér, pričom túto prácu by mohla vykonávať bez ohľadu na rodičovskú dovolenku, výchovu detí, či koronavírus. Pokračovanie tejto sprostredkovateľskej činnosti, kde sa odmeny pohybujú v tisícoch eur, by podľa jeho názoru zároveň zdôvodňovalo, ako je možné, že matka minie prakticky celý manželov príjem iba na stravu. Pritom matka spoločne s manželom vlastní rodinný dom v lukratívnych Čachticiach a podľa jej vyjadrenia rekonštruujú podkrovie. Súd sa podľa jeho názoru nevyporiadal s ustálenou súdnou praxou, podľa ktorej jeho pôvodné výživné je už vo výške 30 % čistého príjmu za mesiac. Takéto výživné sa stanovuje deťom, ktoré navštevujú vysokú školu, pritom on už má dve zamestnania, aby mohol pôvodné výživné hrať.

5. K odvolaniu matky kolízny opatrovník uviedol, že sa pridržiava svojich pôvodných vyjadrení.

6. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že je zrejmé, že matka podala odvolanie účelovo, bez relevantného vysvetlenia a bezdôvodne. Hoci podala odvolanie z troch dôvodov, ani jeden z nich nie je nijako vysvetlený, či zdôvodnený. Vzniká akési memento na odvolanie matky v konaní sp. zn. 8P/13/2020 Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, v ktorom matka mesiace popierala uzatvorenie rodičovskej dohody, čo bolo vyvrátené pri konfrontácii zvukového záznamu na odvolacom súde. Matka sa v odvolaní namiesto vecnej argumentácie uchýľuje k zamĺčovaniu podstatných okolností relevantných pre určenie výživného. Odvolanie matky zvyšuje obavu zo snahy výživným uspokojovať potreby iných ako oprávnených. Matka uvádzala celkové náklady na deti, a to na Q. vo výške 166 eur mesačne a na A. 140 eur mesačne. V konaní sa preukázalo, že matkou deklarované náklady sú výrazne nadhodnotené. To vyplýva aj z predložených nákladov mesačne na tzv. školné, ktoré predstavuje 3 eurá, či ZRPŠ vo výške dokonca len 0,83 eur. Pred vyhlásením rozsudku sa matka narychlo pokúsila zdôvodniť svoj nedôvodný návrh účelovým zvýšením nákladov detí. Naposledy náklady vyčíslila na Q. v sume 300 eur a na A. 280 eur mesačne. Vzhľadom na ním hradené výživné je však zrejmé, že odôvodnené potreby detí sú dostatočne pokryté doteraz právoplatne určeným výživným. Hoci v odvolaní matka poukazuje na údajné nedostatočné zohľadnenie nákladov, ani tentoraz ich neuvádza, a to ani vo formálnej rovine. Pokiaľ matka poukazuje na náklady detí spojené s chodením do školy, nemôže zároveň uvádzať svoju celodennú osobnú starostlivosť o ne, ktorá má byť zohľadnená. Navyše matka uvádza, že syn potrebuje nakupovať veci pre dospelých, teda celodenná osobná starostlivosť o syna vyznieva až absurdne. Matka zároveň pozabudla v odvolaní uviesť, že medzičasom sa stala oprávnenou z vyživovacej povinnosti v zmysle § 71 Zákona o rodine, keď so svojím manželom spoločne hospodári, čo má tiež vplyv na vyživovaciu povinnosť. Matka nespomenula, že je vlastníčkou nehnuteľnosti v turisticky lukratívnej lokalite a aktuálne prerábali podkrovie na ubytovanie. Na pojednávaní tvrdila, že nemá príjem z realitnej činnosti, pred pojednávaním však ukončila podnikateľskú činnosť, po tom, ako na to bolo poukázané. Vzhľadom k vyhláseniu matky v predchádzajúcom konaní, kde nemala problém klamať o tom, čo odsúhlasila pred súdom a tvrdiť, že to neodsúhlasila, jej tvrdenie o nevykonávaní činnosti realitnej makléřky, resp. inej činnosti pre realitnú kanceláriu, vyznieva pochybne. Vzhľadom k nákladom, na ktoré poukazovala matka v konaní, musí mať buď vyšší príjem ako tvrdí alebo jej náklady sú vysoko nadhodnotené, príp. žiada výživné, aby uspokojovala svoje potreby.

7. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla, že s týmto nesúhlasí a naďalej trvá na svojom odvolaní voči rozsudku. Opakovane uviedla, že súdu predložila všetky dostupné doklady, ktoré považovala za dôležité pre rozhodnutie a ktoré súd žiadal. Je zavádzajúcim tvrdenie otca, že naposledy o právach a povinnostiach k mal. deťom rozhodoval Krajský súd v r. 2021, keď uvedené konanie sa týkalo úpravy styku otca s maloletými deťmi a nie výživného. Uviedla, že ona si plní všetky povinnosti voči deťom, ktoré jej boli zverené do osobnej starostlivosti. Hoci má syn XX rokov a chodí do X. triedy, veľmi vyrástol a nie je možné mu kupovať oblečenie a obuv v detských veľkostiach; stále je však maloletý, je zverený do jej osobnej starostlivosti a naďalej sa o neho riadne stará. Preto vyjadrenie otca, že „syn už potrebuje nakupovať veci pre dospelých, teda celodenná osobná starostlivosť o syna vyznieva až absurdne“, je podľa nej absurdné a nič nemení na zverení mal. Q. do jej osobnej starostlivosti. Nie je pravdou, že by „pozabudla uviesť“, že sa stala oprávnenou z vyživovacej povinnosti v zmysle § 71 Zákona o rodine. V návrhu uviedla, že uzatvorila ďalšie manželstvo a pripojila aj fotokópiu sobášneho listu. Pokiaľ ide o námietky otca ohľadne ich domu, tento neslúži pre účely turistického ruchu, bývajú v ňom s tromi deťmi a rekonštrukcia podkrovia prebieha za účelom vybudovania izieb pre maloleté deti. Čachtice vôbec nepovažuje za turisticky lukratívnu lokalitu, ako uvádza otec. Realitnú činnosť nevykonávala ani po dobu tehotenstva, ktoré mala rizikové a ani po dobu materskej dovolenky, čo aj doložila. Starostlivosť o 3

deti, z toho jedného novorodenca, jej skutočne neumožňovala venovať sa pracovným aktivitám, pričom neprikladala význam zrušeniu živnostenského oprávnenia, keďže z neho nemala žiaden príjem. Dodala, že ona nemá ani vyšší príjem, ani náklady nie sú nadhodnotené, ako opakovane uvádza otec detí. Podľa jej názoru je výživné na maloleté deti vzhľadom na ich potreby nízke a nepostačujúce. Pokiaľ sa maloleté deti majú podieľať na životnej úrovni svojich rodičov, tak životná úroveň otca je vyššia, preto má za to, že mal. Q. a A. majú právo podieľať sa na jeho životnej úrovni, čo by zabezpečilo aj vyššie výživné od otca. Pokiaľ ide o vyjadrenie kolízneho opatrovníka k jej odvolaniu, je toho názoru, že kolízny opatrovník pri posudzovaní návrhu na zvýšenie výživného nepostupoval v záujme maloletých detí.

8. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že jeho odvolanie nepovažuje za dôvodné, naopak, podľa jej názoru je účelové a nedôvodné. Otec neuznáva zvýšené výdavky na obe deti, ktoré rastú a majú vyššie nároky v súvislosti so školskou dochádzkou, záujmovými aktivitami, oblečením, obuvou, stravovaním, kultúrou a celkovým vývinom. Otec tieto náklady bagatelizuje. Náklady na deti, vzniknuté v súvislosti s dištančnou výukou - ako náklady na počítač, tlačiareň, náplne do tlačiarne, papier a pod. otec vôbec neberie do úvahy. Spochybňuje aj doložené mesačné náklady na školskú dochádzku, oblečenie, obuv, drogériu doma aj povinnú v škole a bežné lieky, ktoré činia na mal. Q. priemerne 171 eur a na A. 146 eur. K tomu je potrebné pripočítať mesačné náklady na stravu, hudobnú výchovu u oboch a zvýšené náklady u Q. na okuliare, zubný strojček, školské výlety, kultúru. Pokiaľ ide o príspevok na okuliare pre mal. Q., nie je pravdou, že by otca s touto žiadosťou oslovil syn, o toto ho požiadala ona sms správou. Pokiaľ ide o zakupovanie oblečenia otcom, toto je v podstate zveličené, keďže za celú dobu kúpil dcére vetrovku, ktorá jej bola malá, jedny legíny a tenisky a Q. spodné prádlo. Počas prázdnin, keď má mať otec deti v osobnej starostlivosti, väčšinu času prenechá deti svojmu otcovi a on chodí do práce, prípadne k priateľke alebo sa venuje iba mal. A.. Opakovane uviedla, že pokiaľ ide o tvrdenie otca o vykonávaní realitnej činnosti z jej strany, resp. príjmu z tejto činnosti, ide o výmysel otca. Dodala, že keďže životná úroveň otca je vyššia, na tejto majú právo podieľať sa aj maloleté deti, čo im má zabezpečiť vyššie výživné od otca.

9. Otec k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že tento sa v súdnom konaní nepochybne snažil primárne chrániť práva a záujem maloletých detí. Zároveň citlivo vnímal svojvoľnú snahu matky výživným zlepšiť výlučne svoju vlastnú finančnú situáciu. Aj kolízny opatrovník bol nakoniec svedkom uvedenia nákladov maloletých zo strany matky, ktoré uviedla až na základe výslovnej požiadavky súdu a ktoré nekorešpondovali so skutočnosťou; ale aj ich následnej účelovej zmeny zo strany matky, hoci aj tieto stále pokrýva aktuálne platené výživné. Kolízny opatrovník disponoval poznatkami z pohovoru, ktorý vykonal pri šetrení pomerov. Práve uvedené napokon viedlo kolízneho opatrovníka k tomu, že na pojednávaní predložil návrh na zvýšenie výživného u mal. A. na sumu 120 eur mesačne a na mal. Q. na sumu 150 eur mesačne. Takéto navýšenie podľa kolízneho opatrovníka predstavuje skutočné zvýšenie nákladov na maloletých na uspokojovanie ich potrieb. Po vyjadrení kolízneho opatrovníka na pojednávaní si aj matka uvedomila abnormálnosť svojej požiadavky na zvýšenie výživného maloletých a navrhla nižšie výživné. Aj keď z vykonaného dokazovania je zrejmé, že matkou požadované výživné by muselo uspokojovať potreby iných ako maloletých detí, matka sa v odvolaní k svojmu pôvodnému návrhu na zvýšenie výživného opätovne vrátila, a to napriek návrhu kolízneho opatrovníka.

10. Matka k vyjadreniu otca k podaniu kolízneho opatrovníka uviedla, že s týmto nesúhlasí a naďalej trvá na jej odvolaní. Poukázala na to, že kolízny opatrovník síce uznal, že na strane maloletých detí došlo k zmene pomerov a návrh na zvýšenie výživného je dôvodný, jeho návrh na zvýšenie výživného tomu ale podľa jej názoru nezodpovedal. Navrhované zvýšenie výživného kolíznym opatrovníkom u maloletých detí o 5 eur mesačne jej nepripadá ako konanie v záujme maloletých detí. Neskôr kolízny opatrovník už výšku výživného ponechal na úvahe súdu. Uviedla, že otec opakovane uvádza okrem iného zvýšenie výživného za jej „svojvoľnú snahu zvýšeným výživným vylepšiť jej vlastnú finančnú situáciu“ a podsúva toto tvrdenie kolíznemu opatrovníkovi. Podľa jej názoru otec vychádza zo svojho splácania úveru a snahy čo najviac znížiť výšku výživného, zlepšiť tak vlastnú finančnú situáciu - splácanie úveru, a to bez ohľadu na potreby detí a výšku svojich príjmov. Dodala, že na pojednávaní sa snažila vec vyriešiť dohodou oboch rodičov, avšak bezvýsledne.

11. V ďalšom vyjadrení otca k vyjadreniu matky otec uviedol, že s vyjadreniami matky nesúhlasí a naďalej trvá na odvolaní, ako aj na ostatných podaniach. Zdôraznil, že vo svojom vyjadrení poukázal na vady matkinho odvolania, matka sa k nim nedokázala nijako relevantne vyjadriť ani v jednom zo svojich následných podaní. Matka sa snaží účelovo manipulovať s faktami a je to pritom ona, ktorá v konaní

opakovane uvádzala, že aktuálne výživné pokrýva náklady oboch detí. Podľa matky skutočné náklady na maloletých sú vo výške 166 eur na Q. a 140 eur na A.. Matka síce následne náklady účelovo zvýšila, avšak stále ide o náklady, ktoré pokrýva ním hradené výživné.

12. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

13. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona a plnenie tejto vyživovacej povinnosti trvá dovtedy, kým deti nie sú schopné samostatne sa živiť. Výživou dieťaťa, na ktorú obidvaja rodičia prispievajú, sa rozumie zaobstarávanie, resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa, teda nielen zabezpečovanie jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv, atď.), ale aj tých, ktoré sú dôležité pre jeho vzdelanie a všestranný vývoj (náklady na štúdium - cestovné, ubytovanie, v prípade štúdia mimo miesta bydliska, študijné pomôcky a literatúra, náklady na kultúrne, športové, rekreačné potreby a vyžitie..).

14. Základnými kritériami na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom sú predovšetkým schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa. Pri určovaní vyživovacej povinnosti súd prihliada aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a uspokojuje potreby jeho bývania.

15. Odôvodnené potreby dieťaťa môžu byť rôzne, podľa okolností jednotlivého prípadu. Sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a pod. Zároveň sú však bezprostredne ovplyvňované reálnymi schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Pokiaľ sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Pri rozhodovaní o výživnom je nevyhnutné uvažovať tiež o potrebách vyskytujúcich sa nepravidelne za dlhšie obdobie, prípadne o potrebách celkom náhodných, uspokojenie ktorých vyžaduje spravidla vyššie náklady.

16. Schopnosti a možnosti rodičov má súd zhodnotiť zo všetkých relevantných hľadísk, najmä z hľadiska ich veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možnosti ich uplatnenia a pod., pričom vychádza zo zásady možnosti dosiahnutia príjmu a nie iba z faktického stavu. Majetkové pomery rodičov treba zohľadňovať a posudzovať nielen podľa vykazovaného príjmu, ale aj podľa celkovej hodnoty nadobudnutého majetku, resp. podľa ich celkovej životnej úrovne, na ktorej má právo podieľať sa aj dieťa. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy také jeho výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť, to znamená, že aj takéto výdavky považuje za príjem rodiča, z ktorého vychádza pri rozhodovaní o výške výživného.

17. V priebehu plnenia súdom stanoveného výživného dochádza plynutím času k zmene skutočností, na základe ktorých bol stanovený rozsah vyživovacej povinnosti povinného rodiča. K takejto zmene dochádza spravidla zvýšením odôvodnených potrieb oprávneného alebo zmenou v zárobkových možnostiach povinného. Ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine preto umožňuje súdu, aby v prípade zmeny pomerov bolo zmenené súdne rozhodnutie o výživnom. Súdna prax ustálila, že zmena pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu výživného stanoveného súdom, musí byť takej povahy, aby bol daný reálny dôvod zmeniť už vydané súdne rozhodnutie. Zákonnými kritériami zostávajú odôvodnené potreby dieťaťa a schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča.

18. V danom prípade z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že posledná úprava vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 04.07.2018, č.k. 8P/15/2018-18, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej došlo k zvýšeniu vyživovacej povinnosti otca na mal. Q. zo sumy 85 eur na sumu 150 eur mesačne a na mal. A. zo sumy 65 eur na sumu 115 eur mesačne, u oboch s účinnosťou od 01.06.2018. V tej dobe mal. Q. navštevoval X. ročník ZŠ, mal X rokov, (od septembra 2018 nastúpil do X. ročníka ZŠ) a mal. A. mala X roky a navštevovala materskú školu. Matka v tej dobe dosahovala priemerný zárobok cca 550 eur mesačne. Otec vtedy dosahoval zárobok 365 eur, predtým vo výške 672 eur u predchádzajúceho zamestnávateľa, kde skončil pracovný pomer z dôvodu vysokých nákladov na dochádzanie do práce;

z vedľajšieho zamestnania mal príjem 56 eur mesačne. Ani jeden z rodičov nemal ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

19. V súčasnosti má mal. Q. XX rokov, v šk. roku 2021/2022 je žiakom X. ročníka ZŠ, navštevuje ZUŠ. Matka má zvýšené výdavky u maloletého so zubnou ortodontiou, obuvou a ošatením, keďže má veľkosť dospelého, nosí okuliare. Mal. A. navštevuje v školskom roku 2021/2022 X. ročník ZŠ, tiež navštevuje ZUŠ. Obom deťom matka platí stravu v školskej jedálni, platí im poplatky za ZUŠ a v škole, hradí školské pomôcky, hygienické potreby, stravu, ošatenie, obuv.

20. U matky od posledného rozhodovania došlo k zmene v tom, že dňa 03.11.2018 uzavrela manželstvo s Michalom Kostelníkom a matke pribudla vyživovacia k mal. O. C., nar. XX.XX.XXXX. Matka je s maloletým O. na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok vo výške 378 eur mesačne, zároveň poberá prídavky na 3 deti. Matkin príjem sa od posledného rozhodovania znížil o cca 170 eur mesačne. Manžel matky dosahuje zárobok cca 844 eur, matka s rodinou býva v rodinnom dome, ktorý má s manželom v podielovom spoluvlastníctve a rekonštruujú ho. V spoločnej domácnosti matky býva aj jej otec (starý otec detí), ktorý sa podieľa na nákladoch s bývaním sumou 150 eur mesačne. Okrem bežných poplatkov za domácnosť, poplatkov za telefóny, TV, internet, poisťky matka s manželom splácajú na dom hypotéku (273 eur mesačne) a spotrebiteľský úver.

21. U otca od posledného rozhodovania došlo k zmene v tom, že býva v rodinnom dome, ktorý rekonštruuje; spolu s ním býva v spoločnej domácnosti jeho otec, ktorý sa podieľa na nákladoch s bývaním sumou 100 eur mesačne a pri hradení stravy sa s otcom detí strieda. Otec v súčasnosti dosahuje priemerný zárobok 810 eur mesačne, z vedľajšieho zamestnania má príjem cca 91 eur mesačne. Jeho príjem sa od posledného rozhodovania zvýšil o cca 173 eur mesačne. Tak ako matka, aj otec má bežné poplatky za domácnosť, poplatky za telefón, internet a taktiež spláca hypotekárny úver s poistením (cca 155 eur plus 58 eur mesačne); náklady na cestovné do práce predstavujú mesačne 80 eur.

22. Z týchto výsledkov vykonaného dokazovania je zrejmé, že od poslednej úpravy výživného, ktorá bola realizovaná pred 3 rokmi, došlo k zmene pomerov na strane všetkých účastníkov konania. U maloletých detí nepochybne došlo od posledného rozhodovania o výživnom k nárastu potrieb - u mal. Q. v súvislosti s navštevovaním II. stupňa ZŠ, nárastom školských potrieb a potrieb v súvislosti s jeho vyšším vekom a rastom; u mal. A. v súvislosti s nástupom do základnej školy, výdavkami na školské potreby a poplatky, ktoré v 1. triede boli čiastočne pokryté príspevkom od štátu v sume cca 104 eur. Matke maloletých detí sa síce znížil príjem a pribudla jej vyživovacia povinnosť k dieťaťu z manželstva, k tomuto dieťaťu a čiastočne aj k manželke (matke detí) má vyživovaciu povinnosť manžel matky, ktorý sa podieľa aj na nákladoch domácnosti, tak ako aj starý otec detí, žijúci s nimi v dome. Otcovi maloletých detí sa zvýšil príjem asi o 173 eur mesačne, pričom aj s otcom v spoločnej domácnosti žije jeho otec, ktorý sa taktiež ako otec matky v jej domácnosti podieľa na nákladoch s bývaním.

23. Zohľadniac všetky nevyhnutné a odôvodnené výdavky na výživu maloletých, odvolací súd nemá pochyb, že mesačné náklady na výživu maloletých detí podľa matkou uvedených výdavkov predstavujú u mal. Q. min. 200 eur a u mal. A. min. 150 eur, nie sú však v takej výške, ako sa snaží matka prezentovať v jej odvolaní a vyjadreniach. Na druhej strane, konštatované zvýšenie nákladov na výživu maloletých detí odôvodňuje zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti a odvolací súd nepovažoval za akceptovateľné námietky otca, že u detí nedošlo k zmene pomerov, odôvodňujúcej akékoľvek zvýšenie výživného, resp., že zvýšené náklady matka v konaní nepreukázala. Pritom je potrebné uviesť, že výdavky maloletých detí sú nepochybne kryté nielen výživným zo strany otca, ale na ich úhrade sa čiastočne podieľa aj matka, ktorá zároveň zabezpečuje deťom osobnú starostlivosť, poberá aj prídavky na deti. Možno čiastočne súhlasiť s otcom, že počas pandémie maloleté deti nechodili do školy, na krúžky (napr. ZUŠ) a objektívne nemohli vzniknúť náklady na stravovanie v škole, poplatky a pod. Je však nepochybné, že z dôvodu dištančného vyučovania maloletých mala matka zvýšené výdavky na stravu v domácnosti, energie, ako aj zvýšené náklady k počítaču a tlačiarňi. Obaja rodičia pritom vo svojich odvolaniach a následných vyjadreniach opakovane uvádzali vzájomne protichodné tvrdenia, avšak tieto podľa názoru odvolacieho súdu nemajú za následok iné rozhodnutie súdu ohľadne zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti, ako rozhodol súd prvej inštancie.

24. Otec detí poukázal na zaužívanú prax súdov, keď výživné u neho je už vo výške 30 % z jeho čistého príjmu, ktoré sa stanovuje pre deti na vysokej škole. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že zo žiadneho rozhodnutia nevyplýva ustálenie výšky výživného v uvedenej výške a takéto zovšeobecnenie nie je možné a nejde o ustálenú rozhodovaciu prax. V zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu“ predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali, použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk (vydaných NS ČSSR a ČSFR), ďalej v Bulletin (NS ČSR) a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk (NS SSR). Zovšeobecnenie pri určení výšky výživného neprichádza do úvahy a vždy sa vychádza z každého jednotlivého prípadu, posúdením všetkých skutkových okolností. Preto ani otcom uvádzanú „prax“ nie je možné aplikovať na predmetné konanie.

25. Zhodne so súdom prvej inštancie aj odvolací súd zo zistených a preukázaných pomerov na strane maloletých detí, ako aj na strane rodičov správne dospel k záveru, že zistené pomery odôvodňujú zvýšenie výživného na maloleté deti u každého dieťaťa v rozsahu ako rozhodol súd prvej inštancie. Aj odvolací súd považoval za zodpovedajúce zmeneným pomerom a súčasne za zodpovedajúce odôvodneným potrebám mal. detí, s poukazom na objektívne možnosti a schopnosti otca detí, zvýšenie výživného u mal. Q. na sumu 165 eur mesačne a u mal. A. na sumu 130 eur mesačne. Túto výšku výživného odvolací súd súčasne považoval za spĺňajúcu kritériá citovaných zákonných ustanovení Zákona o rodine. S poukazom na uvedené skutočnosti odvolací súd nepovažoval odvolania rodičov maloletých detí za dôvodné.

26. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správy podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

27. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestneho príslušného súdu.